

N. 13

ALS LÍIMITS

Full informatiu de la Fundació Ateneu Sant Roc • BADALONA **TARDOR 2006**

El full el fem tots. Si vols col·laborar fes arribar els teus suggeriments, opinions, articles i crítiques a la secretaria de la Fundació Ateneu Sant Roc: c. Cáceres, 34-36 • Badalona • Tl. 93 399 39 51 • ateneu@fundacioateneusantroc.org

EDITORIAL

Davant la porta on ens trobem hi penja un cartell on llegim: **DESPATX OFICIAL**. És igual si és d'un regidor de l'Ajuntament, d'un director general d'un departament de la Generalitat o d'un membre del Ministeri de torn.

Obrim la porta, darrere trobem un passadís llarg, amb portes idèntiques a la que acabem d'obrir, amb cartells idèntics al que acabem de llegir... Triem qualsevol altra porta, l'obrim, i hi ha més passadissos i més portes. N'obrim una altra... més passadissos, més portes.. Un passadís amb forma de laberint, una Administració cega i insensible a les necessitats de la gent. Benvinguts a l'Administració laberint.

I, mentrestant, la realitat es transforma a un ritme vertiginós. Al nostre barri, ahir, calien 10 coses, avui ja ens en calen 20 i demà 50 o 60. I, teòricament, l'Administració ens ha de donar suport i ajuda. Però encara continuem perduts pel laberint de l'Administració que, somrient, et diu: "Això l'hi ha de demanar a la gent del Pladeco", i quan hi arribem, ens miren condescendents i ens indiquen que això ho ha de resoldre el Consorci.

I ens trobem davant de la nova porta. Es comença a obrir. Qui sap si és la sortida del laberint i al seu darrera veiem un camí que s'apropi a la gent.

GENT ALS LIMITS

El azar se ríe de nosotros, estoy segura. Me pregunto cómo hará para que en un determinado momento se crucen vidas que se iniciaron en puntos muy distantes. Aquí en el barrio, las tiendas que antes gobernaban andaluces o extremeños ahora las gobiernan chinos o paquistaníes, esto debe ser la globalización.

En Sant Roc todo el mundo da la sensación de estar de paso, ahora la sensación es más fuerte, creo que esta es la razón por la que nadie acaba de creer que el barrio tiene posibilidades, nadie acaba de creer del todo en él. Máxime si se aprecia que las personas que viven en él de toda la vida, siguen estando aquí porque no tienen recursos suficientes para marchar.

La primera película de Woody Allen se llama "Toma el dinero y corre", no hace falta pensar mucho para saber que ésta es la máxima que rige la mayoría de las vidas que pasan por Sant Roc. Aquí cuando alguien tiene un poco de dinero lo que hace es correr.

La ley del tiempo impera en cada rincón, todo lo que permanece se hace viejo. Aquí se puede ver bien, se ve en los pisos que no se reforman y se ve en las personas, ésas que se han quedado, ésas que todavía recuerdan, porque recordar es importante. Si todo pasa y nada se retiene se mata a la historia y sin historia no hay avance.

Las personas que han permanecido son ésas que, de repente, sonrían al verte y te recuerdan cosas que ya habías olvidado, como un día que llegaste con las rodillas sangrando y te curaron en su casa, que te recuerdan lo malos que éramos de niños y la risa que dábamos por serlo.

Hay una parte de Sant Roc que se ha hecho muy mayor, como esas mujeres, la mayoría viudas, que todavía hoy, cuando viene el buen tiempo, quedan en la puerta de cualquier bloque para charlar y tejer ganchillo, bajan sus sillas a la puerta, siempre que funcione el ascensor, claro, que la señora Encarna vive en el décimo piso.

El hecho de pasar y verlas en la puerta les otorga el título de guardianas, llevan ahí mucho tiempo observando como pasa la vida. Educaron a una generación en la convivencia, y ahora lo hacen con las nuevas generaciones que hay en el barrio, también lo hacen con los nuevos inquilinos que vienen de muy lejos. Ellas también vinieron de lejos, aunque no tanto como los que vienen hoy, pero ahora el mundo es mucho más pequeño y las distancias se han hecho más cortas.

En fin, que muchas cosas se repiten, quizás hemos matado a la historia y vamos a vivir en un eterno bucle, como si fuese el día de la marmota, como si ya nunca fuésemos a dar pasos hacia delante. Pero sí se dan pasos y se dan en una dirección que nos lleva a darnos cuenta de que las vidas de las gentes que habitan en Sant Roc tienen más en común de lo que, a priori, pueda parecer. Un ejemplo de esto es la exposición "Dones: històries de vida", que ha estado hasta hace bien poco colgada en las paredes del Ateneu.

La exposición recoge los recuerdos de la vida de mujeres que participan de los diferentes programas que el Ateneu oferta para este colectivo. Son mujeres de diferentes étnias y diferente condición social, pero aquello que la

exposición pretende potenciar es el elemento que tienen en común: que todas ellas llegaron al barrio como consecuencia de un proceso migratorio.

Quizás haya un colectivo que no se adapta del todo a este elemento en común, son las mujeres gitanas, muchas de ellas son nacidas aquí, pero el estigma de la foraneidad que las persigue y de la exclusión social, hace que no desentonen en ese sentimiento de no saber muy bien de dónde es una.

La experiencia tiene dos objetivos básicos, uno que tiende a lo general y otro que tiende a algo más concreto y personal. El primero va encaminado a que todas se den cuenta de que el proceso migratorio es un elemento común en sus vidas. El segundo intenta dar importancia a la individualidad de cada mujer, haciéndola protagonista de su historia personal.

Ellas mismas han valorado la experiencia como muy positiva y a los demás nos han dado una lección: que la vida siempre se abre paso por encima de las fronteras y de los credos.

Carmen Moya

NENS I NENES

L'ATENEU DE SANT ROC és un centre per a nens i nenes de Badalona. A l'Ateneu hi ha l'Aula Oberta. Jo i els meus germans hi anem des de fa dos anys i hem après català i moltes més coses. Durant aquests dos anys, hem fet moltes activitats, moltes excursions, molts jocs i he après moltes coses de l'escola i de la casa. Algun dia ens mirem una pel·lícula o escoltem cançons.

A la nostra sala tenim les nostres carpetes. També hi ha una sala d'ordinadors on fem coses de llengua i jocs, i un pati on a vegades juguem una mica per passar-ho bé. També ens donen berenar. A l'Aula Oberta hi ha tres professors: La Carol, La Sandra i La Mari.

Si vols venir, has de tenir 5-12 anys i són dos dies en la setmana (dilluns i dimecres). Jo he conegut més el barri, i he fet molts amics i amigues a l'Aula Oberta.

Tamoor (Aula Oberta)

Hacer el retrato de José Antonio es un reto, sobretodo porque no puede ser un "retrato", debe ser una foto que lo refleje entero y con una persona de su talla (en todos los sentidos, incluso en el bueno) va a ser difícil.

Le pregunto por como entra en el Ateneu y me responde "Yo no entro al Ateneu, a mí me llevan... de 'pezqueñin' mis papas me apuntaron a una cosa que se llamaba Esplai Borinot, donde Esteban, Pitus, Teresa, Percha, Pascual,... y unos cuantos más se juntaban y nos montaban un montón de cosas los sábados y encima nos llevaban de colonias en verano, una gozada, a Vallcebre (hubo vida, antes de Sant Pau). Fue una de las ventajas de haber nacido y vivido siempre tocando al barrio de Sant Roc, porque mi casa está en Llefà, pero yo siempre he dicho que mi barrio es Sant Roc; en realidad yo dormía en Llefà, pero he "VIVIDO" en Sant Roc. Después de un tiempo, me decanté por el Mijac y la parroquia, pero como en verano nos juntábamos para hacer las actividades juntos, me volví a enganchar en el Ateneu, primero "ayudando" a Leo en un grupo de casal, y a la vez como joven, tardes y tardes jugando a ping-pong, a futbolín, a rol... y así pues cada vez un ratito más... y ahora tengo una tarde libre, pues voy al centro abierto, y ahora vienen fiestas pues vamos a tirar por los buzones los programas, y poquito a poco, digamos que ya entré!!!".

Aunque me lo imagino, le pido que me explique por que prefiere hacer en el Ateneu: "Como la canción: 'Tengo una debilidad, tú lo sabes 'mú' bien...' Los pequeños (el centre obert, casal y colonias). No me importa participar en el resto de proyectos y actividades del Ateneu, pero todo lo relacionado con los niños es mi devoción, si ahora soy lo que soy y me dedico a lo que me dedico, gran parte de culpa la tiene el haber estado con los chavales entre otros sitios en el Ateneu. De todo, me gustaría destacar las colonias, es un momento "mágico", son unos días mágicos, donde las emociones, el contacto con la naturaleza, la convivencia con los monitores y la vida con los niños hace que sean unos días inolvidables, siempre diferentes y que en cuanto acaban deseas que lleguen las siguientes."

Si tengo que destacar algo de Jose Antonio es su sentido del humor y el me comenta: "Para hacer un buen trabajo, se ha de estar a gusto, es necesario pasárselo bien y reír siempre que se pueda. Yo he aprendido una cosa en el Ateneu, que con chavales y más los que por allá andan, para que respondan y se lo pasen bien, tú tienes que disfrutar de lo que estás haciendo, si no es muy difícil"

Y para acabar le pregunto como sería un "retrato perfecto" de él y con sencillez me dice: "Solo hay una cosa que me gustaría que fuera esa foto, una foto de grupo, donde estuviesen todas las personas que me han ido aportando "cosicas", o que simplemente me ido cruzando. Estoy pensando que habría de ser una foto muy grande y donde no faltarían muchas de las personas que estan leyendo esto. (...)"

David Picó

L'aula d'informàtica

Si arribem al pati de l'Ateneu tot just trobem dues portes de ferro molt noves, i entrem per la de l'esquerra ens trobem amb l'Aula d'Informàtica. Tot fa olor de nou. Encara que els ordinadors han viscut altres històries, no deixen de fer el seu paper i veuen passar dia a dia infants, joves i adults amb moltes ganes d'aprendre. Aquí veieu l'experiència d'un grup d'homes i dones que s'han conegut al voltant d'aquests aparells...

Silvia Cándido García Yo sabía un poco de ordenador cuando empecé las clases en el Ateneu. En casa ya lo usaba, bueno lo típico, chatear, bajar películas y música por Internet, poner mis fotos, pero ya no sabía nada más. ¡Había tantas cosas que no entendía y me daba miedo tocar! Fue lo que me animó a empezar las clases. Ahora ya llevo un tiempo y he aprendido muchas cosas: crear carpetas, abrir archivos y enviarlos, usar la disquetera y un montón de cosas más. Lo que antes me parecía imposible ahora me parece sencillo, ya sé que son cosas básicas, pero es por donde se tiene que empezar.

Loli de la Fuente Hernández La intención de apuntarme al cursillo de Informática es de saber manejar un ordenador. No sé si lo conseguiré, creo que sí ya que el profe tiene mucha paciencia, aparte nos lo pasamos muy bien, la clase a la vez de aprender es divertida. Mi compañera de al lado también me ayuda cuando lo necesito, muchas veces, la tengo mareada.

Francisco Gómez Puras Mi interés por la Informática fue para poder aprender a navegar por Internet, una forma fácil de buscar todo tipo de información sin tener que desplazarte para encontrarla.

Lola Pareja Hace un mes y medio que venimos a Informática, somos personas de distintas edades. Estamos aprendiendo a escribir, abrir carpetas, a grabar en disquete, etc. Como debéis suponer no tenemos ni idea de ordenador. Venimos de lunes a jueves y por supuesto hemos aprendido bastante. A mí me ha ido bastante bien para enseñar a mi hija pequeña.

Esther Cándido García Vine a Informática porque mi hermana hacía un mes que se había apuntado y me dijo que a parte de aprender el ordenador se lo pasaba muy bien, al final me apunté para aprender algo porque no tengo ni la más remota idea de ordenador, la verdad es que estamos aprendiendo bastante, nos lo pasamos genial, es un curso muy entretenido, recomiendo a todas aquellas personas que quieren aprender que se apunten, queridas amigas, para no ser discriminadas por los hombres tenemos que aprender Informática y todo lo que salga en el mercado, que se enteren los hombres que las mujeres podemos con todo.

Manoli Castro Bellido Yo cuando empecé el curso de Informática, pensaba que no me iba a gustar pero me gustó, mis hijos me animaban que cogiera el ratón, diciéndome que no muerde, empecé y me gustó, miro los sitios donde me gustaría ir de vacaciones. En clase la verdad es que lo pasamos muy bien es como si fuera una familia miramos el correo y nos reímos de las cosas que nos manda mi cuñada, total que me gusta venir, es una experiencia positiva. Al principio era un poco reticente pero a medida que he ido aprendiendo cosas, me gusta más y más. Ahora en casa tenemos que hacer cola para poder estar en el ordenador. Todo esto ha sido posible porque son muy provechosos y divertidas. Se nos pasa la hora enseguida. Somos un grupo súper guai.

Esther Medina Cuando empezamos en el Aula d'Informàtica, yo personalmente no sabía nada, a pesar de algunos problemitas que hemos tenido con los ordenadores y la red, creo que ha sido muy provechoso, he aprendido a abrir carpetas, guardar documentos y bastante el manejo del Internet que me gusta mucho. Hay una compañera que se llama Silvia que es la que nos envía los e-mails y así nos hemos defendido mucho en el manejo de abrir correo, reenviar, etc. Siempre me había interesado mucho la Informática pero no me había decidido hasta que me hablaron del Ateneu y de las clases que se daban. Estoy muy contenta de estar aquí por todo lo que rodea el curso, tanto el profe como las compañeras.

Manoli García Me empieza a gustar la Informática aunque me cuesta mucho, espero poder mandar algún correo a mis hijos y amigos.

Mari Alguacil Muñoz Me apunté a Informática para aprender a manejar un poco el ordenador, pero encontré un grupo de personas estupendas, a parte de aprender un poco, porque yo soy un poco torpe, me lo paso muy bien.

Santa González Reina El motivo de que esté en Informática es para poder comunicarme con mis hijos a través de la red. Pasan temporadas fuera de casa, por motivos profesionales. También para sentirme más integrada en la nueva era, el Internet.

ELS NOSTRES VEÏNS: CONTEXT I T

1

EQUITAT

El principi d'equitat, o sigui donar a cadascú en funció de les seves necessitats, ens costa molt d'aplicar a la vida diària. Ens sembla "democràtic i just" donar a tothom per igual, sense tenir en compte les necessitats particulars. Especialment volem ser igualitaris quan pensem que s'ha fet discriminació positiva a un altre i més si és en un tema del qual jo també tinc necessitat. La situació s'agreuja si aquest altre el considerem estranger i amb menys drets que jo.

Fàcilment oblidem els principis bàsics de considerar a tota persona humana amb els mateixos drets, també oblidem el principi de solidaritat que és ajudar a aquest que més el necessita i, a més a més, aboquem la ràbia de la nostra frustració contra aquells més febles que estan necessitats. Entre tant, oblidem de dirigir les nostres energies a exigir l'ampliació de pressupostos que sigui necessària, per tal de cobrir les necessitats de tothom, també per nosaltres, a la mida que sigui necessari i de forma Equitativa.

Com que al nostre barri continua havent necessitats socials sense cobrir, aquesta percepció de vegades motiva relacions conflictives entre veïns. Pot ser l'aportació com a Ateneu estaria en la línia d'ajudar a reflexionar sobre el principi d'equitat i a més a més col·laborar per dirigir l'agressivitat a valorar les necessitats que no tenim cobertes i exigir de l'administració l'augment de recursos que calgui. En tot això no podem deixar de banda que l'Estat no és un pou sense fons i que a més d'exigir la racionalització dels pressupostos, també podem pensar en quina part de l'ajuda social ens correspon com a ciutadans que volem millorar el nostre entorn.

2

L'ACOLLIDA

A l'Ateneu sempre hem vetllat perquè la persona que entra per la porta, vingui d'on vingui i demani el que demani, es trobi atesa i reconeguda. Aquesta és una de les característiques que fa més amable l'entitat. El cas és que a l'actualitat, i degut a les diferents formes de relacionar-se dels nous veïns, hem vist que cal esmerçar-se encara més. Molts nens, joves i adults procedents de la immigració s'acosten a l'entitat amb una certa sensació de que "pot ser no és per a mi..."; encara no tenen suficient domini de l'idioma ni coneixen prou els nostres costums com per trobar-se en un diàleg de tu a tu.

Ens toca a nosaltres fer d'anfitrions, hem de donar el primer pas, fer-los sentir-se com a casa i ser sensibles amb el que volen expressar amb el sol gest d'apropar-se a nosaltres. Moltes vegades caldrà crear una relació més informal abans de definir una participació més concreta. Això és una bona acollida, un procés que ens acosti mútuament i que ens faci sensibles a les diferents necessitats que puguin aparèixer. No hi ha receptes, l'important és l'actitud positiva i oberta.

3

EL CONEIXEMENT MUTU

Conèixer les persones concretes és la millora manera de trencar amb els prejudicis. Quantes vegades hem dit: "fulanet quina persona més agradable, no sembla marroquí o no sembla gitano". Amb això volem dir que no és com ens havíem dit que son els gitanos, o els marroquins. És clar cada persona és única i els estereotips només serveixen per allunyar-nos els uns dels altres; de vegades no ens deixen veure a l'altre tal com és perquè ens dediquem a comparar-lo amb el que diuen que són com a grup.

Ja està bé interessar-nos pel seu país de procedència, per la llengua que parlen a casa, per la seva religió, pels menjars que els agraden... Però tot això ens ha de servir per a enriquir-nos mútuament i aprendre altres maneres de fer. Mai ens ha de servir per classificar i encasellar a l'altre. O és que tot els andalusos saben cantar molt bé, o tots els catalans els agrada la botifarra, o tots els gitanos ballen bé el flamenc? Ja veiem que no, en tot cas si ens coneixem personalment sabrem que hi ha marroquins que no els agrada el cuscús, que hi ha argentins vegetarians, que a molts gitanos els agrada més la música clàssica que el flamenc...

4

LA CONVIVÈNCIA

El coneixement mutu, facilitarà la convivència. No cal ser iguals per convida, al contrari aquestes petites diferències donen al·licient i poden millorar algunes maneres de fer. Pot ser mai no havíem fet servir una espècia i ara descobrim el bon sabor que li dona a la carn, pot ser hi ha una música que m'ajuda a relaxar-me...

Ara bé com que de vegades partim de diferents maneres de relacionar-nos i la convivència no sorgeix de manera espontània, per tal d'iniciar relacions entre el veïnat, com a Ateneu hauríem de fer l'esforç de crear espais i ocasions en les quals sigui necessària la comunicació i en les que la convivència i el compartir tasques sigui el principal objectiu.

A principis de setembre va tenir lloc a la Fundació el curs de Formació "Eduquem: context i transformació", per educadors, voluntaris i col·laboradors.

Aquest és el resum de les reflexions que vam fer. Les volem compartir, pensem que poden ajudar a reflexionar sobre aquests temes i a pensar què fem als diferents projectes de l'Ateneu per caminar en aquest sentit. També poden ser eines de debat i d'aportacions a favor o en contra del que aquí es diu.

Animem-nos a participar i a fer arribar suggeriments a la comissió de la revista.

5

CONSTRUIR AMB

De vegades tenim la temptació de pensar que no és la nostra manera de fer i pensar és la bona. Això :pràctica es converteix en un "els ensenyarem com es preparem això per a ells, els ajudarem a fer això altre, etc." O sigui i amb la major voluntat del món i amb un sobre esforç considerable, ntes vegades el que fem és un "paternalisme" que no ajuda a ningú deixa possibilitats de creixement. Una visió etnocèntrica que ens fa creure que el que fem és el millor, no ens deixa percebre tot el que ens pot aportar les persones que s'han criat amb una altra cultura de referència que és tant important i bona com la nostra. No es tracta de doblegar ningú als nostres costums.

El que pot ser hem d'aprendre tothom és que les societats sempre l'estat vives, canviant. Sant Roc no és igual ara que fa 15 anys, ni c era fa 35 anys. Nosaltres hem canviat i molt, els nostres fills no p igual que nosaltres quan teníem la seva edat. Les noves tecnologies l canviat fins i tot la manera de relacionar-se entre les famílies. I el canv estat per a tothom. Els recent arribats tampoc no pensen igual que seus pares i busquen d'adaptar-se i de trobar sentit a les formes soc de la societat d'acollida. Tot plegat és un sobre esforç d'estar al dia projectar un futur i de crear millors condicions de vida per a tots. P tant si volem com si no, el futur és comú. Aquest futur l'hem de cr conjuntament i aportar el millor de cadascú, de manera que entre l elaborem un espai on tothom es trobi còmode.

»» **HAGAMOS UN TRATO

Compañera usted sabe que puede contar conmigo, no hasta dos o hasta diez, sino contar conmigo

Si alguna vez advierte que la miro a los ojos y una veta de amor reconoce en los míos, no alerte sus fusiles ni piense que deliro.

A pesar de la veta, o tal vez porque existe, usted puede contar conmigo.

Si otras veces me encuentra uraño, sin motivo, no piense ¡qué flojera! Igual puede contar conmigo.

Pero hagamos un trato: yo quisiera contar con usted. Es tan lindo saber que usted existe, uno se siente vivo. No ya para que acuda presurosa en mi auxilio, sino para saber a ciencia cierta, que usted sabe que puede contar conmigo.

Mario Benedetti

»» BOLLYWOOD

Bollywood és un joc de paraules entre Bombay, la ciutat de l'Índia que aglutina la producció de la majoria de pel·lícules del país, i Hollywood, el centre de la indústria dels Estats Units. De fet l'Índia, i per concreció Bollywood, és el país on es produeixen més pel·lícules de tot el món, fins i tot per davant de Nord-Amèrica. Cada any pot arribar a produir de VUIT-CENTES a NOU-CENTES pel·lícules.

La majoria de les pel·lícules que produeix l'Índia són per consum intern. I estan caracteritzades per una temàtica molt costumbrista i una posada en escena plena de colors i de números musicals. Els actors i les actrius de la indústria de Bollywood són autèntiques estrelles mediàtiques al seu país que guanyen uns sous increïbles, que fan contínues campanyes de publicitat i que són venerades i idolatrades pels joves del país.

Durant les Jornades de setembre, també vam aprendre balls d'aireu, com el hip-hop i el Bollywood

6 ACOMPANYAR EN EL PROCÉS IDENTITARI

Tal com afirma Amin Maalouf en el seu llibre "Identitats que maten"* cada persona s'identifica amb un munt d'opcions, i d'aquestes identitats en cada moment ressaltem una o una altra depenent de la situació i els objectius. De vegades m'afirmaré com a educadora, altres vegades ressaltaré que soc mare, en ocasions participaré com a veïna o president de l'escala, també em puc afirmar com a membre de la coral, o de l'Ateneu... En general volem que se'ns reconegui per allò que sentim com a nostre, però hem de reconèixer que alguns elements de la nostra identitat han canviat al llarg de la nostra vida, o ha variat la importància que tenia per a nosaltres en un moment donat: ser andalusa era molt important quan vaig venir a Catalunya però ara em pesa més sentir-me d'aquí, que és on treballo, tinc les amistats, la família, les meves plantes... La identitat no és un conjunt fix sinó que s'enriqueix amb la nostra història personal i va formant un conjunt de sentiments íntims que em diu "aquesta soc jo" "això és el que per a mi és fonamental i m'ajuda a relacionar-me amb els altres", "això que jo penso i sento és el que poso a sobre de la taula en un diàleg i em permet escoltar el que l'altre pensa i sent". Pot ser d'aquest diàleg tots dos sortim modificant algun aspecte.

Des d'aquest punt de vista tot seria fluid i enriquidor si no fos perquè de vegades les persones i els grups ens trobem atacats en algun aspecte de la nostra identitat (pot ser el país de procedència, les creences, l'organització familiar...) i això ens fa defensar-nos de tal manera que podem arribar a menysprear als que no pensen com nosaltres, a agredir-los, a alegrar-nos dels seus mals... podem arribar a autèntics enfrontaments quan ens sentim agredits a la nostra identitat.

En la creació de la pròpia identitat qui més viu les contradiccions o les diferències de models de societat són els joves, especialment els que provenen de cultures diferents i es troben vivint en un entorn social que posa en qüestió el que a casa es viu com a intocable. Ells busquen models vàlids com a objectiu del seu projecte de vida. Els aspectes més importants de la seva personalitat i de les seves opcions es crearan en aquesta etapa, volen sentir-se membres de quelcom que pagui la pena i sentir-se partícips d'aquest honor. De vegades no els acaba d'agradar el que veuen a la seva família o al seu entorn més immediat, o el que oferim des d'una societat tan contradictòria com la nostra. Volen millorar però no sempre saben com.

** Es recomana llegir el llibre sencer. El podeu demanar en préstec a l'Ateneu i al Centre de Recursos Pedagògics.*

7 COM A EDUCADORS TENIM UNA TASCA MOLT IMPORTANT

Podem oferir models diferents, podem aportar una coherència entre el que diem i el que fem, podem escoltar els seus neguits i servir de mirall perquè ells mateixos seleccionin el que considerin més correcte, podem aportar debat i arguments per les eleccions que nosaltres valorem com a errònies o inadequades, si cal acompanyarem en els moments difícils i animarem a trobar altres alternatives quan comprovem que ens hem equivocat, podem oferir un espai que formi part de la seva identitat "Jo sóc de l'Ateneu de Sant Roc". Com diu el poeta Mario Benedetti "Compañero, usted sabe que puede contar conmigo" en Hagamos un trato**. D'això es tracta, de fer-los sentir que poden comptar amb nosaltres.

Encarna Molina

DIVERSITAT

Avui els carrers de Sant Roc s'omplen de noves llengües, de noves tonalitats de pell, de nous noms, de nous cognoms, de noves històries, de noves tradicions... Com abans es van omplir de varietats de castellà i de cognoms que ara són absolutament habituals.

L'arribada de gent de fora crea moltes coses. Ofereix oportunitats i possibilitats, però també crea recels i pors entre els ja establerts que veuen que les seves condicions de vida poden empitjorar, segons ens repeteix una i altra vegada l'estereotip.

Des de la Fundació busquem, volem, desitgem, treballem, intentem... que la relació sigui pacífica, còmode, profitosa i, perquè no, fàcil. Però, ¿Com es dona una relació profitosa entre els nousvinguts i els habitants que ja hi vivien? ¿Quan podem dir que ha estat un èxit la integració? Abans de fer un balanç o de posar un adjectiu necessitem temps... un temps que ens doni una perspectiva que encara no tenim. Que, a casa nostra, segurament encara no té ningú.

Encara no tenim prou elements per fer un balanç detallat, el que sí podem és reflexionar sobre aquest fenomen que es repeteix de manera cíclica una i altra vegada. **En Jordi Moreres és antropòleg i màster en Estudis Euro-Àrabs per la Fundació CIDOB i assessor en diferents institucions públiques i privades sobre la diversitat religiosa.** I parlem amb ell perquè ens ajudi a saber què està passant i per què. El primer que ens proposa és reflexionar sobre el temps i la immigració. Diu Jordi Moreres que **"la immigració ja no és conjuntural, si no que és estructural"** i s'explica: **"la immigració ja no és temporal, no és una cosa que passa ara i desapareixerà... sinó que la immigració s'ha transformat en un fenomen globalitzat i la globalització arriba al nostre barri a través d'aquesta gent"**. I adverteix que "les migracions es poden gestionar, però no controlar".

L'antropòleg respira i ens dona algunes xifres: **"Més de la meitat de la població catalana és immigrant recent: de primera o de segona generació. I els barris on han arribat aquests immigrants, en les diferents onades migratòries, tenen memòria col·lectiva"**. Em quedo astorat i recupero la darrera frase, **"Els barris tenen memòria col·lectiva"**, i me'l miro. Obre les mans i s'explica dient-me que **"els immigrants arriben als barris que van aixecar gent que també era immigrant i sap com la van tractar i té encara interioritzats tots els estereotips... i potser per això, per tots aquests estereotips acumulats al llarg d'anys, elaborem d'ells una imatge en negatiu. La societat fa una associació en negatiu de l'altre perquè així els podem definir com a globalitat"**.

I llavors ens trobem amb un dels grans eixos d'aquesta situació: es pot transformar el concepte d'immigració? **"Per fer-ho possible, és possible, no es depèn d'un únic factor. Mai depèn d'un únic factor. No hi ha cap programa, cap esquema matemàtic, cap regle, cap protocol que faci que una persona immigrada s'integri"**. Tot i això, quan li pregunto on hem d'arribar? Com ho podem fer al nostre barri? Li confesso que m'estic entristint perquè no sé si podrem fer alguna cosa... i em diu, **"als barris és possible. Això sí, hauríem de fer una discussió on tothom hi participi i hi treballi"**. I després hi afegeix: **"L'ajuntament ha de garantir les regles d'igualtat per a tothom, però cal parlar"**.

En Jordi Moreres també em parla d'immigració i d'ajudes i després em pregunto si caldria que l'administració expliqui quines ajudes reben els immigrants. I és que cada cop trobo més gent que em diu que ells no poden rebre les ajudes que sí reben els immigrants i jo me'ls miro. I pregunto si ens podem comparar, si les nostres situacions són iguals o senzillament és una manera fàcil de rebutjar l'altre. De moment, l'administració calla i la bola es fa gran i potser hauria de començar a explicar qui rep què i per què. Potser el que caldria és augmentar el nivell d'ajudes i no deixar que la gent cregui que s'igualen per sota.

Des del dia que vaig parlar amb ell he passejat pel carrer Cáceres, per la plaça Roja, pel carrer Jumilla i penso en la memòria dels barris, en la immigració estructural, en la cultura catalana i en el valor negatiu que li donem a aquesta immigració i encara més en una de les darreres frases que em va dir: **"No t'enganyis, si els immigrants vinguessin amb la VISA ORO, no tindríem cap problema d'immigració"**.

Respiro. Temps.

Jordi Cortinas

"els immigrants arriben als barris que van aixecar gent que també era immigrant..."

DE DAGOLL DAGOM A LAPSUS

Acte primer. Escena primera

A l'escenari d'un teatre un grup de gent somia posar en marxa una nova il·lusió, una nova obra de teatre. L'última obra que la companyia Dagoll Dagom ha representat a Barcelona va ser la idea d'un "Mikado" que vol l'abstinència sexual dels seus habitants. Però en els trenta anys de Dagoll Dagom els hem pogut veure entre les onades de "Mar i cel" o els somnis de "Flor de Nit" i sempre hem trobat en Joan Lluís Bozzo.

Acte primer. Escena segona

A l'escenari d'un teatre un grup de gent somia posar en marxa una nova il·lusió, una nova obra de teatre. L'última obra que la companyia amateur Lapsus ha representant ha estat "La niña que riega la albahaca". La gent de Lapsus busca el temps pel teatre després de la jornada laboral o d'haver fet el sopar pels nens o deixar la cerveseta amb els amics per després... La gent de Lapsus no fa trenta anys que puja a l'escenari; de fet, alguns ni tenen aquesta edat, però els hi agrada el teatre, de fet els hi agrada molt, molt, molt.

En un altre escenari, la companyia amateur Lapsus somia posar en marxa una nova il·lusió. La gent de Lapsus no fa trenta anys que puja a l'escenari; de fet, alguns ni tenen aquesta edat, però els hi agrada el teatre, de fet els hi agrada molt, molt, molt.

Acte segon. Escena primera

En Joan Lluís, dels Dagoll Dagom, es mira la realitat i la ficció amb un posat sorneguer. A mig camí entre la ironia i la innocència. I ens

explica que "sent molt jovenet, en els Lluïsos de Gràcia, hi havia un grup de teatre. I m'hi vaig embolicar. Eren gent jove i intentàvem fer coses diferents. Després vaig passar a la Universitat i allà vaig començar a fer coses semi-professionals fins que després ja m'hi vaig dedicar".

Acte segon. Escena segona

A Lapsus ens trobem en Josep que gairebé sempre somriu. I quan parla del grup de teatre se l'il·luminen els ulls. De seguida et dona informació i et diu els llocs on han actuat i perquè es diuen Lapsus i que no saben si cantaran o no en el proper muntatge...

Acte tercer. Escena primera

Ara ja fa trenta anys de la creació Dagoll Dagom i en Joan Lluís s'ha atrevit a visitar dos dels "seus" clàssics, "Mar i Cel" i "El Mikado" i tornar-los a muntar. I ens diu que en un primer moment "no sabia si els espectacles seguirien vigents o si ja els hi hauria passat el temps. Però en els dos casos vaig veure que estaven molt vius i perfectament vigents".

Acte tercer. Escena segona

I en Josep continua somrient perquè "nosaltres disfrutem fem teatre. És una activitat més per involucrar gent de dins i de fora. I la gent s'ho passa bomba" i de seguida recorda que teatre no són només els actors "hi ha un treball de grup".

Epíleg

I se'm barregen els somriures. I no em sorprèn res que en Joan Lluís Bozzo em digui que ser amateur del teatre "és una cosa molt noble. De

vegades, el teatre amateur et dóna més plaer i més llibertat que el professional perquè quan ets un professional et veus obligat a fer coses que potser no hauries volgut fer. Mentre que quan fas teatre aficionat és pel pur plaer de fer-ho, pel pur plaer d'actuar, de dirigir i aleshores té un aspecte molt bonic i molt envejable".

Hores d'ara no hi ha una data per la tornada de Dagoll Dagom als teatre de Barcelona i, encara menys, al de Badalona. El grup Lapsus té previst posar sobre l'escenari la seva versió de "El retale del flautista" i encara volten amb "La niña que riega la albahaca".

Opcions de teatre. Sempre recomanables.

"Igual que en un escenario, finges tu dolor barato, tu drama no es necesario. Yo conozco ese teatro (...) me parece que es teatro. Lo tuyo. Lo tuyo es puro teatro".

Jordi Cortinas

SOLIDARITAT

EL SÁHARA OCCIDENTAL

Las lluvias caídas en el mes de febrero de 2006 dejaron un paisaje de desolación en Tinduf (Argelia). Allí es donde desde 1975 miles de saharauis se instalaron huyendo de la violencia provocada por la represión de la potencia invasora, Marruecos y el posterior enfrentamiento entre ésta y el movimiento de resistencia del Frente Polisario, tras la cesión del territorio del Sáhara Occidental por parte de España.

La provincia de Tinduf se encuentra en pleno desierto de piedras en el extremo oeste de Argelia y acoge actualmente a unos 158.000 refugiados saharauis. Es una zona extremadamente árida donde se hace difícil cualquier actividad agrícola y ganadera, por lo que las personas que allí viven son absolutamente dependientes de la ayuda exterior¹ (Cruz Roja, 2006). Las características del terreno junto a las precarias construcciones de adobe de los campos de refugiados han hecho que el efec-

¹ Cruz Roja Española. Plan Especial. Refugiados Saharauis. Inundaciones. Argelia. Informe de Situación, febrero de 2006.

to de las lluvias sea devastador. Así, cerca del 50% de la población se ha quedado sin hogar, y hospitales y escuelas han quedado destruidos o han sido clausurados. Asimismo, el stock de alimentos de las unidades familiares se ha reducido al mínimo, y gran parte del agua disponible para el consumo humano se ha contaminado.

Ante este panorama, pocos han reaccionado. Sin embargo, el Ateneu Sant Roc se movilizó ante una tragedia olvidada por el resto, ofreciendo su colaboración a la asociación Sant Cugat pel Poble Saharai en su campaña de recogida de medicamentos básicos. Así, nuestra recolecta ha llegado a su lugar de destino, el hospital 27 de febrero de Tinduf. Desde aquí, gracias a todos aquellos que han colaborado. Tal y como creemos, el Ateneu está comprometido con el Cuarto Mundo, pero es solidario con los pueblos que sufren más allá de nuestras fronteras.

Mari Sabiote

*Fent pinya, fent pinya:
contra la dispersió,
contra el racisme.
Colze a colze contra la por,
i caminant,
però fent pinya.*

L'ENTREVISTA

Manifestación en Barcelona por una vivienda digna y para todos/as (2 de julio de 2006)

Diu l'article 47: "Tots els espanyols tenen dret a un habitatge digne i adequat. Els poders públics promouran les condicions necessàries i establiran les normes pertinents per tal de fer efectiu aquest dret, i regularan la utilització del sòl d'acord amb l'interès general per tal d'impedir l'especulació."

I això és un Dret que reconeix la Constitució Espanyola, però que cada cop sembla quedar més lluny de la realitat. Des del 14 de Març del 2006, hi ha un grup de gent que s'ha mobilitzat demanat aquest dret. I cada cop són més. I cada cop es fan sentir més. En Mario és un dels membres de l'Assemblea per una Vivenda Digna. Parlem amb ell per conèixer qui i què hi ha darrera aquesta Assemblea. Qui sou la gent de l'Assemblea?

Mario. De primer dir que encara no estem constituïts ni com a Plataforma ni com a res, de moment fun-

cionem com una assemblea i som un grup divers de gent que es reuneix i que anem parlant i mirem objectius per intentar accedir a una vivenda digna. L'objectiu és molt clar accés per a tothom a un habitatge digne.

P. Però, tots sou gent jove?

M. No, no, ni molt menys. El que sí és cert és que hi ha molta gent jove, però també hi ha gent no "tan" jove que fins i tot ja està jubilada. I és que el nostre objectiu afecta a tothom.

P. I com afecta a tothom el problema de l'accés a la vivenda?

M. Nosaltres ens referim al problema de la vivenda. No només es refereix al problema dels joves que no poden comprar una casa. També volem treure a la llum casos de mobbing immobiliari, gent gran que és expulsada de casa seva perquè volen vendre l'edifici, gent que té lloguer de renda antiga i que fan fora a base d'autèntica violència immobiliària...

P. Està clar que el problema ja està perfectament definit, però, Hi ha solucions?

M. Tenim moltes. Hi ha una carta de mesures contra la violència immobiliària que solucionarien els problemes de l'especulació... però el que passa és que aquests punts no interessa aplicar-los perquè aquí hi ha molts interessos creats i no hi ha voluntat política de trobar solucions, però solucions hi ha moltes i possibles.

Algunes dades:

A Barcelona, tot i que sembla que els preus comencen a estabilitzar-se, el metre quadrat de la vivenda de segona mà oscil·la sobre els 4.500 €, però supera els 5.000 en moltes zones. A meitat de l'any 2001, el preu mitjà no superava els 2.300 €.

A Madrid, el metre quadrat d'una casa nova era gairebé de 3.800 i arribava gairebé als 4.000 si el pis, era usat.

Barcelona i Madrid estan entre les 10 ciutats més cares del món.

P. Un dels lemes que feu servir és el de "no tindràs una casa en la teva puta vida. No és un lema molt radical?"

M. Ens vam menjar dues assemblees només amb el tema del lema i és que en un primer moment hi havia gent que tenia reticències. Però el lema ha funcionat molt bé i he de dir que no es refereix a la gent que es

dedica a la prostitució; és més aviat una forma d'expressió. Vull deixar clar que no vol ser cap tipus de tractament ofensiu... si no que era una forma potent d'expressar la ràbia.

P. Heu fet diverses accions força radicals i que us han donat a conèixer de manera relativament ràpida. Hem fet assegudes, manifestacions, heu enganxat enganxines molt cridaneres i heu tallat en directe el programa d'Andreu Buenafuente. Aquestes accions, ¿no us poden donar una imatge de joves radicals?

M. Si se'ns aplica el concepte de radicals per sortir al carrer i fer soroll, sí, som radicals. Però si es vincula radicalitat i violència, aquí hem de dir que no. De violència, cap ni una. Nosaltres ens volem allunyar de la violència.

P. I més enllà de les nostres fronteres, la situació és similar o Espanya té una situació particular?

Itàlia, França o Portugal també tenen les seves problemàtiques particulars d'accés a l'habitatge i en alguns països de l'Est comencen a tenir problemes de bombolla immobiliària. Però a Espanya la situació és escandalosa pel tema de l'especulació... Espanya és el país, jo m'atreviria a dir que del món, que menys legislació té per lluitar contra el mobbing immobiliari i el no accés a l'habitatge. Hi ha bombolla immobiliària que ha crescut perquè els polítics han fet lleis que afavoreixen que creixi la bombolla.

Jordi Cortinas

VOLS COL·LABORAR ECONÒMICAMENT AMB LA FUNDACIÓ?

DADES PERSONALS

Nom i cognoms

Carrer Núm.

Tel. Districte Localitat

Aportació de ptes.

Període de cobrament Trimestral Semestral
 Anual Puntual

DOMICIALIACIÓ BANCÀRIA

Sr. Dir. del banc/caixa

Agència Adreça

CP Localitat

Li agrairé que a partir d'ara carregui al meu compte o llibreta els rebuts que periòdicament li presentarà la Fundació Ateneu Sant Roc:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

És important posar els 20 nombres del compte.

Titular

DNI Data

Signatura

Si vols pots fer l'ingrés directament al número de compte: 2100-0365-35-0200142257 de «La Caixa».

Aquesta ordre l'heu de fer arribar a la FUNDACIÓ ATENEU SANT ROC. C/Càceres 34-36, 08918 BADALONA i/o truqueu al 93 399 39 51 si voleu consultar el projecte o participar-hi directament.

Amb el suport de

Assistència Sanitària Col·legial